

NYUGDÍJASOK FÓRUMA

Kedves Hölgyem, Uram!

Igazán lélekmelengető levelet kaptam a minap egyik nyugdíjas olvasónktól. Székely Péterné beszámol egy, a városban csendben szerveződött kis csapat, a „Gazdag lelki-világú emberek” nyugdíjas csoportjának tevékenységéről. A hirdetésére verbuválódott közösség tagjai különböző végzettségű férfiak és nők, akiket a szeretet köt össze. Minden hónap utolsó vasárnapján, tehát most, 28-án is, délután 5-től összeülnek egy kis trécselésre a Virág cukrászda Zöld Szalonjában, ahol a kedvezménytel kapott sütemények, üdítők mellett beszélnek meg a következő hetek programját. A születés- és névnapot ünneplőt egy szál virággal köszöntik. Nem sújtja őket a magány, az unalom a hétköznapiakon sem: járnak színházba, kirándulni, közös sétákat szerveznek, s ha valaki megbetegszik vagy segítségre, tanácsra szorul, mindig akad hozzáértő közöttük, akire számítani lehet. S a korábbi kapcsolatok arra is jók, hogy ha lehet, jutányos áron jutnak ehhez-ahhoz. Gondolom, a gazdag lelki-világú emberek klubja nyitott: befogad minden hasonlóan érző-gondolkodó nyugdíjast. Gratulálok az ötlethez és a manapság egyre inkább leértékelődő lelki gazdagsághoz!

Tisztelettel:

Chihán László

Paragrafus

Életjáradék kárpótlási jegyért

Az első két vagyoni kárpótlási törvény mintegy 850 ezer kedvezményezettje közül legalább tízezret érint a Parlamentben elfogadott törvénymódosítás, amely az életjáradékhoz jutás korhatárát öt évvel leszállította. A hivatal becslése szerint a pótkárpótlásra számító 530 ezer állampolgár harmada él majd jegyei havi járadékra váltásával.

Azok a kárpótlásra jogosultak, akik 1991. december 31-ig betöltötték hatvanadik életévüket, az esztendő végéig benyújthatják igényüket a havi életjáradékra, amely nem örökölhető.

A törvény módosítása megemelte a havi járadék összegét és bővítette a hozzáférhetőséget, ugyanis a korábban 65 évben megszabott korhatárt 60-ra szállította le. Azok, akik munkaképességüket legalább 67 százalékban elvesztették, továbbra is részesülhetnek havi életjáradékban.

Mit kell tennie a jelentkezőnek? Az illetékes nyugdíjfelosztónál kitölti az igénylőlapot, bemutatja a kárpótlási határozatot, a jegyek átvételekor kapott ügyvezetett banki kisérlőlistát és átadja a kárpótlási jegyet. Ezt követően kiszámolják a havi járadékot, amelyet a nyugdíjjal együtt folyósítanak.

A havi életjáradék százezer forint értékű kárpótlási jegy esetében

Életkor (év)	Férfi	Nő
60	1430	1139
61	1497	1194
62	1566	1255
63	1643	1322
64	1727	1393
65	1820	1471
66	1921	1556
67	2027	1648
68	2144	1749
69	2269	1859
70	2454	1979
71	2550	2111
72	2701	2248
73	2866	2398
74	3048	2567
75	3252	2754
76	3476	2965
77	3728	3202
78	4005	3466
79	4317	3763
80	4661	4099
81	5047	4476
82	5479	4903
83	5961	5387
84	6502	5934
85	7107	6551
86	7781	7253
87	8536	8047
88	9379	8947
89	10321	9962

Életmód

Az öregség nem betegség

Tudományos meghatározás szerint az öregség a szervezet biológiai állapota. Az öregség önmagában nem betegség, az öregedés élettani folyamat.

Az öregség elháríthatatlan, nem gyógyítható, az idős szervezet megfiatalítása képtelenség. Az öregedés elkerülési nem lehet, de az öregedés folyamatát lassítani, élettani határok között tartani igen.

Felvehetjük a küzdelmet az öregedéshez társuló kóros folyamatok, betegségek ellen, amelyek siettetik az öregedést.

A gerontológia célkitűzése tehát nem a megfiatalítás, hanem az öregedés élettani menetének támogatása, a korai és kóros előregedés megakadályozásának, illetve az öregedés folyamatának lassítása.

Esett a kávéár - csak nem nálunk

Több, mint 170 dollárral esett vissza kedden Londonban a kávé tonnánkénti ára, 2 ezer 845 dollárra, ami február közepe óta a legalacsonyabb szint.

Az árcsökkenés oka, hogy Brazília felé - hétfői meteorológiai jelentések szerint - meleg légtömegek vándorolnak, és úgy tűnik, nem ismétlődik meg a tavalyi fagykár.

(Folytatás az 1. oldalról.)

A magyar repülőélet élet-halál harca a rendszerváltozás után kezdődött meg. Drámai tünhet a jelző, de az sem lenne túlzás, ha a repülés agóniájáról beszélünk.

A repülés és még néhány politikailag „kényessé” nyilvánított technikai sport az 1989-es rendszerváltozást megelőzően a ma már érthetetlen mértékig túlpolitizált és centrálisan irányított MHSZ keretei között működött - magyarázza Podolcsák András, a reptér vezetője. - Az MHSZ 1990-ben példamutató gyorsaságú felszámolásakor, ahogy az várható volt, sikerült a fürdővízzel együtt a gyermeket is kiönteni. Azóta repülőklubunk egy fillér állami sporttámogatást sem kapott...

Pedig nem kis feladatot vállalt a DAC. Egyrészt foglalkoznak a sporttal, repülőelőkép-zéssel, ifjúságneveléssel és minőségi versenyrepüléssel, no meg praktikus okokból ők Szeged város nyilvános repülőterének üzemeltetői. A támogatásban is ennek a két oldalnak kellene megjeleni, tavalyi bértámogatás gyanánt - az előző évek 5-6 milliós átlagához képest mindössze - 3 millió forintot kaptak, mely a valós bérköltségek felét fedezte is. Idén újra megkapták ezt az összeget, mely

most még kevesebbre lesz elég.

Az már csak hab a tortán, hogy a polgári repülőterek sorsát a rendszerváltozás óta mind a mai napig nem sikerült rendezni az ország vezetőinek. Bár bizakodhatunk, néhány hete ugyanis levél indult a honvédelmi miniszterhez, melyben az illetékes országgyűlési képviselők és Szeged polgármestere indítványozta a repülőter önkormányzati megvásárlását. S akkor már bizakodjunk abban is, hogy ez a történet nem fog az újszegedi lóter varasos eladási históriájára emlékeztetni...

A repülőklubban a ballonozás kivételével minden égi sportág megtalálható, van vitorlázó, motoros repülő, sár-

Ikarosz mostohagyermekai

Innen kerültek ki a polgári repülés szakemberei. (Fotó Révész Róbert)

kányrepülő és ejtőernyős szakosztályuk - ezek támogatására ird és mond összesen 300 ezer forintot kaptak 1994-ben. Idén a sportbizottságtól a vitorlázó-repülő ifjúsági sportkiképzési költségek negyedét, az ejtőernyős kiképzések összegének a harmadát kérték a várostól, s pályáztak a versenytámogatásra a sárkányrepülő és a vitorlázórepülő is. Egy fillért sem kaptak. Podolcsák András megjegyzése szerint egy labdasportokat kultiváló világban talán többre mentek volna, ha megígéri a pályázatukban, hogy vesznek egy bőrlabdát...

Nem értik egyébként, hogy miért nem kaptak támogatást, hiszen a tavalyi évük igen sikeres lett: a Magyar Vitorlázó-repülő Kupa éves értékelésében második helyen állnak - ez olyan mint a fociban az NB I. -, az 1994-es év vitorlázó-repülő nemzeti bajnoka a szegedi Gyöngyösi Gyula lett,

a klubnak öt válogatott kerettagja van,

az elmúlt esztendőben a sárkányrepülő „év sportolója” a szintén szegedi Bérés Gábor lett. Az összesített eredménylista szerint a klubok között az országban második a Délvidék Aero Club, ráadásul a MALÉV klubja mögött, mely össze-

sonlíthatatlanul kedvezőbb helyzetben van - a működését és fejlődését biztosító óriáscég miatt.

Szakberkekben egyébként köztudott, hogy Szegeden van az ország egyik legjobb sportadottságú repülőtere, rendszeresen adnak otthont a Nemzeti Bajnokságnak, idén pedig újra szeretnék megrendezni a hagyományos Alföld Kupát. Ezek a versenyek rendszerint több hétig tartanak, s nem kis mértékben lendíthetik fel a város sportidegenforgalmát. Már ha az önkormányzat urai is úgy gondolják...

A repülés azonban nemcsak öncélú sport - világít rá dr. Nagy Sándor, a vitorlázórepülő szakosztály vezetője -, hiszen mindig innen kerültek ki a polgári repülés szakemberei. A mezőgazdasági, katonai és MALÉV pilóták mind itt szerzik meg az előképzést. Nem mellékes az ifjúságnevelés sem, hiszen itt a fiatalok már középiskolás korukban komoly felelősségteljes szolgáltatásokat látnak el, s a fegyelemre nevelés miatt kisebb a társadalmi elköteleződés esélye.

A támogatás hiánya az utóbbi esztendőkből találekönnyá tette a repülőklubot:

Különböző klubvállalkozásokat kellett beindítani, hogy fenn tudjunk maradni, utas- és munkarepüléseket végzünk, tartálykocsinkkal bérfuvarozást

vállalunk. Az egyik legjelentősebb bevételi forrásunk pedig

a reptér területén elhelyezett reklámtáblákból származik

meséli Rácz Tamás klubtitkár, s mindenki láthatja, hogy a reptér kezd egy „bedobáló” csiricsaré ingyenes hirdetőújságra hasonlítani. - Mindezek ellenére azonban lassan erőnket meghaladja már a reptér üzemeltetésének tavalyi szinten való tartása.

Sajnos mi nem tartozunk a szegedi sportgyesületek azon „kiváltságos” tagjai közé, akiknek a Városi Sportigazgatóság üzemelteti és tartja fenn a sportuszodát, a sportsarnokot, a vízitелеpet - veszi vissza a szót Podolcsák András. - A mi sportunk kizárja ezt a többrétegű, keresztfinanszírozási lehetőséget.

Talán ezért is kreatívabbak a repülő más sportágak művelőinél. Tavaly például különböző gyermekprogramokat szerveztek, így télen volt Mikulásrepültes, a parancsnok beöltöztött Tépáponak, az egyik csinos ejtőernyős lány krampusznak,

s szálltak a gyerekekkel a város fölé.

Ma azonban ez már csak egy vidám emlék:

Tavaly a Délmagyarország és a Matáv támogatásának köszönhetően repülhettek olcsón a város gyermekei. Most szeretnénk újra gyermeknapra repülést szervezni, de egyszerűen nincs vállalkozó kedvű szponzor - kesereg Podolcsák András. - Ha így megy tovább, akkor már a vegetáció szintjén sem tudunk megmaradni. Kikaszthatjuk a lakatot a hangárajtóra.

Takács Viktor

Negyvenes a Szeged Táncegyüttes

(Folytatás az 1. oldalról.)

Waldmann Józsa barátom kántortanító volt egykor Tápen; talán mert mindenkit ismert ott, azért hívtak bennünket annyi lakodalomba - mosolyog az emléken Mezey Károly színész, koreográfus. Űgy 1964-65-ben adták át a stafétabotot Lutor Gyulának, addig ők vezették az ÉDOSZ együttest, Mezey koreografált, Waldmann írta a szövegeket: 30-40 perces kompozíciókat készítettek, cigányzenekarral dolgoztak, de kísérte őket dr. Kiss Ernő vezetésével szimfonikus zenekar is. „Szeged felel”, „Hajnál hasad” - ilyen címek alatt fogták össze a tápai, csongrádi táncokat.

Emlékszem, először a kendergyári csoportba vittem ki a hivatásosokat a színházból: Lehoczky Zsuzsát, Hamar Tibort, Szalay Józsefet - mondja Mezey. - Aztán szóltak, hogy a kisebb üzemi csoportokból szervezni kellene egy nagy együttest. Pesten megalakult az élelmiszeripari dolgozók szakszervezetének egy énekkara, meg zenekara, s mi lettünk - a szegedi ÉDOSZ - a központi tánckar. Bálint Sándor segített sokat a népszokások megismerésében. Később

jártunk szakmai továbbképzésekre Pestre, mentünk a vezető táncosokkal gyűjtőutakra, meghívtuk ide az adatközlőket; külföldre is eljutottunk és az ország sok vidékére. Egyszer készítettem egy koreográfiát Sor alatt címmel, régi katonai témára; az ÉDOSZ központi zenekarának karmestere elvégezte a hangszerelést, leküldte a kottát. Nátyi Józsi bácsi, a cimbalmosunk nézte, nézte, egyszer csak azt mondja: Karcsi úr! Ezt én ugyan le nem ütöm! Hát ez erkölcsstelen, tisztára „kodályos”! Két méteres, megtermett ember volt, mindig kevesellte a borjupaprikást...

Az 1955-ös alapítás 40 évfordulóját egy hetes program-sorozattal ünnepli a Szeged Táncegyüttes: a jelenlegi csoportok évadzáró estje nyitotta a sort, szombaton, az újszegedi színpadon adtak impozáns műsort. Hétfőn az együttest bemutató kiállítás nyílt az Ifjúsági Házban, tegnap, szerdán este ugyanott volt a kinttettett táncosok és zenészek előadása.

A 70-es években, amikor - Szoldos Ildikóval együtt - fiatalokkal kezdtünk el dolgozni Szegeden, a hazai néptánc-kultúra az első nagy újjászülés korszakában volt -

mondja Nagy Albert koreográfus, a Szeged Táncegyüttes művészeti vezetője. - Sok tehetséges táncos került ki a 72-es generációból: ma a Holland Táncszínház tagja Tanács István, aki „Örökös Arany-sarkanyús Táncos” - ehhez háromszor kellett kiérdemelnie az „Arany-sarkanyús Táncos” kitüntetést. Az „Örökös” címet Szögi Csaba is megszerezte, aki később a Közép-Európai Táncszínház vezetője lett, és Juhász Zsolt, aki ma a Duna Táncegyüttesben dolgozik. A lányok az „Aranygyöngyös Táncos” címet kapták, Kissné Kispéter Julianna, Zsikainé Szűcs Ágnes, Pósfainé Tésik Kornélia, Babarczy Klára, dr. Kolláti Éva kétszer is. A fiúk közül ugyancsak kétszer lett Arany-sarkanyús Tésik Péter, Teszár Miklós. A Népművészet Mestere címre lehetnek büszké a zenészeink. A kezdetekben Szurdi Zsolttal dolgoztunk, aztán alakult a Szűcsné Molnár Erzsébet-vezette Bodza Banda, majd a Rokolya zenekar Bánhegyiné Racskó Györgyi vezetésével. Jelenlegi primásunk, Rostás Sándor is nagyon tehetséges zenész.

A május 27-re tervezett kö-

zös gálaműsor - a régi és a jelenlegi csoportok fellépésével - az újszegedi színpadon este 6-kor kezdődik. Az alkalomra eljön és Timár Sándor koreográfiaiának előadásához a zenei kíséretet adja a Magyar Állami Népi Együttes zenekara.

A „régiek” hetek óta keményen próbálnak.

Úgy saccolom, hat mázsával nyomhatunk többet, mint 40 évvel ezelőtt - nevet Mezey Károly. - Úgyhogy szolid tápai táncokat járunk, hogy a nagymamák-nagypapák azért levegőt is kapjanak. Magam is 71 éves vagyok, a többiek sem fiatalodtak, de a lelkesedésünk a régi.

Nagy Albert szerint 4-500-an lesznek az újszegedi színpadon, az alapítóknak számító korosztályok képviselői, olyan 50-70 évesek, aztán az 1972-es újrakezdő nemzedék, majd a '75-ben indulók, végül a jelenlegi táncosok. Valójában több ezren vannak, akik a négy évtized alatt az ÉDOSZ, illetve a Szeged együttesben táncoltak. És alighanem ez a lényeg. A néptánc-kultúra és -mozgalom történetének különféle korszakait, dúsán termő virágkört és hervadást, dagályt és apályt egyaránt „túlél” sokezer szegedi fiatal és kevésbé fiatal elemi vágya: táncolni akartak. És táncolnak.

S. E.